

Datanter Varpet – foto: Drangedalsposten/Per Flåthe

Halvårsrapport 2025

OMSTILLINGSPROGRAMMET

DRIV

Drangedal i vekst (2022-27)

Fremlagt omstillingsstyret juli 2025

Innhold

Innhold	1
Rapport 1. halvår 2025.....	2
Overordnet mål og innsatsområder	2
Forholdet til kommunens og annet planverk.....	3
Bærekraftmål.....	3
Endringer i styret.....	4
Prosjekter og aktiviteter	4
Bygging av datasenter på Varpet i Tørdal.....	5
Påfyll SMB utviklingsprogram.....	6
Næringsvennlig kommune-programmet.....	6
Kurs og temakvelder	7
Arbeidsinkludering.....	8
Nettverk.....	8
Foredrag og engasjement	9
Satsing på unge og gründerkultur	11
Styremøter og studietur	12
Media	13
Økonomi	13
Overordnet utvikling	13

Rapport 1. halvår 2025

Overordnet mål og innsatsområder

Utviklingsarbeidet i Drangedal skal bidra til:

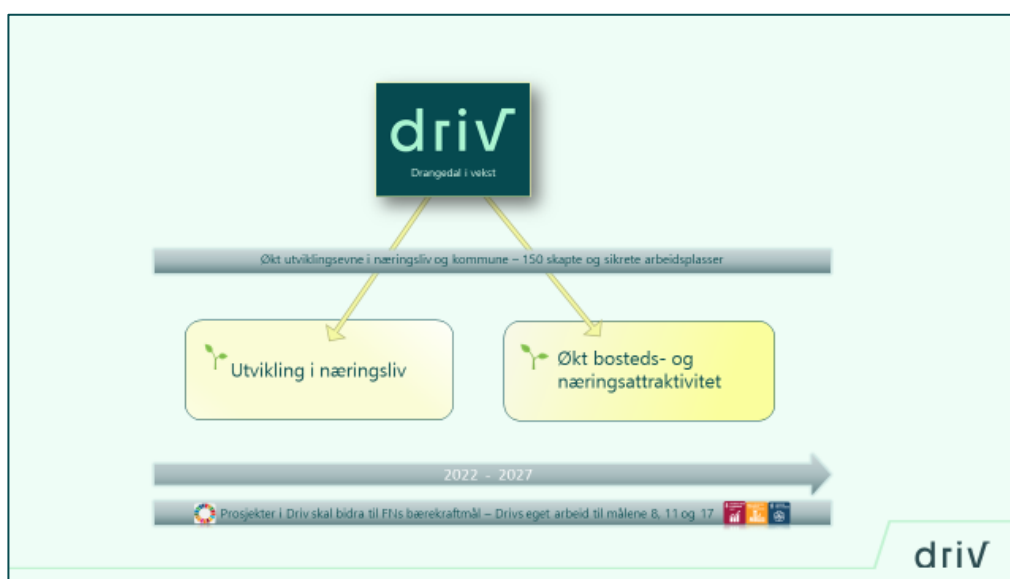
- Økt utviklingsevne i næringsliv og kommune
- Å sikre og skape 150 arbeidsplasser i Drangedal

For bedre å ivareta den økte dreiningen i omstillingsprogrammene om et mer helhetlig samfunnsutviklingsperspektiv, besluttet Drangedal kommunestyre 13. mars 2025 at Driv kan omformulere innsatsområdene fra seks til to. «Et enklere Driv» vil dessuten lette kommunikasjonen utad og lettere inkluderes i kommunens pågående arbeid med å revitalisere sitt planverk (planvask).

Nå er satsingene: 1) Utvikling i næringsliv, og 2) Økt bosteds- og næringsattraktivitet.

I april 2024 ble det gjort oppdateringer i Forskrift om tilskuddsordninger til omstilling og utvikling i områder med særlige distriktsutfordringer. I denne forsterkes at programmene skal bidra til økt utviklingsevne og mer vektlegging av tiltak som bidrar til å snu negativ utvikling i *både* befolkning og næringsliv. Drivs omstillingsplan for 2022-27 er utarbeidet etter «gammel» forskrift, med hovedsakelig vektlegging av næringslivsrettede tiltak.

I handlingsplan for 2025 for Driv innarbeides de ovennevnte dreiningene. «Økt utviklingsevne» både i næringsliv og kommune er vektlagt som det fremste overordnede målet med omstillingsarbeidet. Driv har for øvrig medvirket i pilot for å utforske hvordan begrepet kan forstås og måles.

Ny, forenklet målsetting for Driv.

Forholdet til kommunens og annet planverk

Omstillingsmidler tildeles fra Telemark fylkeskommune med forventning om at omstillingsprogrammets arbeid får betydning for kommunens nærings- og samfunnsutvikling. Det er også i Drangedal kommunes ambisjon at omstillingsarbeidet implementeres i kommunens virksomhet og tar en naturlig plass i det pågående arbeidet med planvask. Drivs daglige leder er involvert i arbeidet med kommuneplanen, både med samfunns- og arealdel samt gir innspill til ulike kommunedelplaner og strategier. Gjennom dette arbeidet er det også en naturlig lenke til overordnede planer, hvor Telemarksplanen er vesentlig å nevne som retningsgivende.

Videre innebærer den daglige utførelse av omstillingsarbeidet at dette skal ha en forbindelse til kommende strategisk næringsplan og arbeid med et «liv etter Driv». Denne tanken er til stede i engasjement i lokalsamfunnet, ulike aktiviteter og arbeid med næringsdrivende og organisasjoner om kompetanseheving og utviklingsprosjekter. Det tas sikte på at omstillingsmidlene skal ha en verdi ut over det enkelte prosjekt.

Bærekraftsmål

Prosjektene i Driv skal bidra til å oppnå målsettinger i tråd med FNs bærekraftsmål. Bærekraftig næringsutvikling vil for satsingsområdene gjelde flere mål. Omstillingsorganisasjonen Drivs eget arbeid skal særlig bidra til bærekraftmålene:

8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst. Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn. Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige.

17: Samarbeid for å nå målene. Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet, og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling.

Endringer i styret

Representant fra næringslivet Thea Danielsen Fjørtoft ønsket avløsning fra styret og ble takket av formelt i møtet 4. juni. Thea Danielsen Fjørtoft har vært med helt fra den første tiden med interimsstyre (strategi- og forankringsfasen). Hun fortsatte som fast medlem fra da omstillingsplanen ble vedtatt 8. september 2022. Som gründer med lang erfaring blant annet fra kultur- og underholdningsbransjen, har Fjørtoft vært et aktivt styremedlem. Hun har bidratt med kvalitetssikring og nyttige tilbakemeldinger til søkere og i Drivs egne prosjekter.

Henny Nesland, selvstendig næringsdrivende som anleggsgartner, har overtatt styreplassen. Hun er oppnevnt av Drangedal næringsforening som representant fra lokalt næringsliv.

Kommunedirektør Hans Bakke avrundet i juni sitt aktive yrkesliv og har vært fast med i styret som observatør. Bakke har vært pådriver for at Drangedal skulle få omstillingsmidler, og har med sin brede kunnskap spesielt innen offentlig forvaltning vært en ressurs både i og utenfor styremøtene. Hans naturlige erstatter er den nye kommunedirektøren Øystein Tveit, som tiltrer i midten av august.

Prosjekter og aktiviteter

Driv har gitt tilskudd til 10 prosjekter i løpet av første halvår 2025. Det er spredte bransjer representert med prosjekter. Seks av tilsagnene er gitt til forprosjekter, to til forstudier og to kompetansehevingstilskudd. Mottakerne er halvparten nyetablerte og eksisterende virksomheter. Samlete prosjektkostnader (oppgitte avsøkerne) er 2.057.900, og tilsagnssum er kr. 833.805. Andelmessig er dette 40,5 prosent. I tillegg er det gitt enkelttildelinger av rådgivningstimer for 37.000 kroner. Det er også gitt tilbud om påfyll av rådgivningstimer til deltakerne i SMB utviklingsprogram, som omtales nærmere under.

Oppgitt arbeidsplassmål ved prosjektene er 21-24 nye og/eller sikrete arbeidsplasser. Samlet for alle prosjekter hittil i omstillingsperioden er tallet økt til 165,7 – 169,7. Nyetableringer Driv har vært involvert i første halvår er åtte.

Siden oppstarten av omstillingsarbeidet (høsten 2022) er det nå tilført lokalt næringsliv 5.177.936 kroner i utviklingsmidler (utenom direktetildelte rådgivningstimer og påfyll SMBu-rådgivningen).

Bygging av datasenter på Varpet i Tørdal

Det næringsaktive arbeidet har gitt berettiget håp om at det tilfaller Drangedal flere arbeidsplasser på kort og lang sikt. Spesielt knytter det seg forventninger til både arbeidsplass- og bostedsvekst i lokalsamfunnet, særlig sentrert rundt Tørdal. Driv, Drangedal kraft og kommuneadministrasjonen har tett samarbeid med utbyggerne av datasenter på Bø i Tørdal (Varpet). Utbygger Polar har engasjert CBRE til å drifte anlegget, og disse har ansatt omkring 20 personer i løpet av første halvår 2025. Majoriteten av disse er drangedøler og personer fra nabokommuner. Byggeaktiviteten har også gitt oppdrag til flere lokale virksomheter, både innen bygg- og anlegg, renhold, servering og annet. Det er fra andre datasenter-utbygginger bevist at slike kan gi betydelige ringvirkninger i lokalsamfunnet.

Driv bidrar aktivt med å sette utbyggerne i kontakt med riktige instanser i kommune og næringsliv, kopler inn mot ulike eksterne miljøer som utdanningsinstitusjoner og fagmiljøer og bidrar til å øke oppmerksomheten regionalt om Drangedal som kompetanse-attraktivt sted å arbeide og utvikle. Videre arbeider Driv, næringsforeningen og arbeidsinkluderingsgruppa aktivt med å sette lokale tjenestetilbydere i stand til å komme i betraktning for leverandøravtaler til Varpet. Det tilrettelegges også for at driverne kan gjennomføre sine kompetansehevingsløft lokalt, blant annet ved næringshagen på Kåsmyra. Eksempelvis ble vekterne kurset der.

Når det gjelder ringvirkninger er Driv opptatt av å bidra til at disse blir størst mulig for lokalt næringsliv. Det er mange konkrete tanker og planer under utvikling. Det lokale it/tek-miljøet har allerede jobbet med forstudie for å etablere en tekhub, og dette passer fint med lokalisering av en teknologibedrift bygget på prosessering av kunstig intelligens og datalæring. Andre planer spenner fra overnattingstilbud, aktiviteter og kulturtilbud, møteplasser og nettverk, nye boligområder og annet.

Ved langsiktighet hos utbygger, er det realistisk å forvente et ytterligere tosifret antall nye stillinger, i tillegg til at etableringen gjennom oppdrag og under byggefasen bidrar til å sikre og skape ytterligere et anseelig antall lokale arbeidsplasser. Etableringen kan gi betydelige, positive ringvirkninger for Drangedal kommune og områder rundt. Dette potensialet vil Driv også fremover jobbe strategisk med, i samarbeid med andre relevante instanser.

Synlige kraner i heia er godt nytt for hele Drangedal.

Påfyll SMB utviklingsprogram

I 2023 ble det gjennomført forstudie og forprosjekt for SMB utviklingsprogram. Undersøkelse blant de deltakende virksomhetene viste at man ikke ønsket et felles oppfølgingstiltak, men heller individuelt. I mai ble det derfor gitt tilbud om inntil ti rådgivningtimer fra leverandør Strategisk bedriftsutvikling (ved Geir Myrold) til hver av de 11 bedriftene som fullførte programmet. Åtte takket ja til tilbudet. Nye SMB utviklingsprogram vil bli rettet mot bransjer/nettverkene i Driv.

Næringsvennlig kommune-programmet

Forprosjektet til Næringsvennlig kommune-programmet var planlagt påbegynt vinter 2024/første halvår 2025, men ble pauset da det ble klart at kommunedirektør Hans Bakke skulle gå av. Sammen med konsulentselskapet Tinkr blir det laget et nytt utkast til beskrivelse av satsingsområder som skal sikre at Driv-eierskapet forankres på nytt i kommuneorganisasjonen når ny kommunedirektør tiltrer medio august.

Kurs i Business Attraction Management i april. Fra Drangedal stilte Drivs Tone Størseth og avdelingsleder for plan, næring og utvikling Elisabeth Holte. Fra Kragerø leder av næringsforeningen Birgit Opland og næringssjef Geir Helge Lia.

Kurs og temakvelder

Første halvår 2025 har Driv i all hovedsak formidlet videre til/og eller samarbeidet med eksterne arrangører om ulike kurs. I januar fikk Drangedals næringsdrivende delta i Kragerø næringsforrenings markedsføringskurs. Nissedal kommune og områdets politikontakt var arrangør av to temakvelder for regionen. Det første var i januar, med emnet arbeidslivskriminalitet, det andre i april var om det regionale trusselbildet.

I april arrangerte fylkeskommunene i Vestfold og Telemark sammen med Invest In Vestfold kurs for næringsapparatet i å attrahere og næringsaktører. Metodikken Business Attraction Management for Cities and Regions (BAM) kan gi nyttige innfallsvinkler i lokalt og regionalt omstillingsarbeid og planverket i kommunen fremover. Fra Drangedal kommune stilte Drivs Tone Størseth og avdelingsleder for plan, næring og utvikling Elisabeth Holte.

Temakveld med blant andre politikontakt Marie Kormmo Enger (t.v.) og markedsføringskurs i regi av Kragerø næringsforening.

Arbeidsinkludering

Ved utgangen av juni 2025 har det vært avholdt seks møter i «arbeidsinkluderingsgruppa», som har som formål så sikre matching av ledig arbeidskraft og ledige jobber. Driv er fasilitator for gruppen bestående av NAV, Drangedal produkter, Keops, flyktningetjenesten, voksenopplæringen, frivilligsentralen og næringsforeningen. Grunnet høy aktivitet i næringslivet, spesielt etableringen av datasenter i bygda, har det vært behov for månedlige møter. Gruppen er engasjert i å kvalifisere lokale næringsdrivende slik at de kan komme i posisjon som leverandører til datasentret. Blant annet jobbes det med vekst og utviklingsmuligheter for en lokal renholdsvirksomhet, som ekspanderer som følge av nytt markedsgrunnlag.

Ved siden av dette har gruppen mottatt tilskudd på 100.000 kroner fra Telemark fylkeskommune til inkluderingstiltak. Disse ble benyttet til en bedriftspresentasjonsdag 4. juni, hvor seks lokale virksomheter stilte. Flyktninger og elever ved voksenopplæringen og navbrukere var inviterte. Resten av midlene vil bli benyttet til felles kompetanseheving i gruppen gjennom deltakelse i den to dager lange Integreringskonferansen i slutten av november.

Nettverk

26. februar ble det invitert til et åpent møte/workshop om utvikling av destinasjonen Drangedal og muligheten for å etablere et reiselivsnettverk. Janna Pihl, som tidligere ledet Kragerø næringsforening og har solid bransjeerfaring gjennom flere tiår, ledet workshopen. Det ble avdekket interesse for et reiselivsnettverk. 19. mai ble det derfor invitert til eget møte om dette på Drangedal bygdetun. Driv har hyret Siri Hafnor som leder av forstudiet. Hafnor er en kjent kapasitet innen reisemålsutvikling, blant annet som «Sykkel-Siri» i forbindelse med Telemark fylkes satsing på dette.

Janna Pihl leder workshop i åpent møte (t.v.), Siri Hafnor på bygdetunet med Tor Olav Holte og Åge Vrålstad.

Matnettverket Gårdsgull fra Drangedal jobber jevnt og trutt, og har fra starten hatt bistand fra vestfoldbaserte Gründernetverket. Ettersom Telemark og Vestfold har skilt lag som fylkeskommuner, har Drangedal/Driv i samarbeid med kommunene i midt-, vest- og østtelemark søkt om særkilte satsingsmidler for landbruket fra Telemark fylkeskommune. Det er innvilget 150.000 kroner til å sikre videre utvikling av nettverkene og grunnarbeid for å etablere nye landbruksnettverk. Driv står for egenandelen på 10.000 kroner som hver «nettverkskommune» må bidra med. Det er inngått avtale med Gründernetverket om bistand ut mars 2026.

Videre nettverksbygging i Drangedal gjelder teknologi/IT. En gruppering har med midler fra Driv gjennomført forstudie våren 2025 for å finne hva slags form et slikt nettverk kan ta. Arbeidet med dette vil kunne ses som en positiv forlengelse av Drangedals posisjonering rundt etableringen av datasenter.

Foredrag og engasjement

Å synliggjøre Drangedal som attraktivt sted å drive næring, bo og besøke, er også en vesentlig del av omstillingsprogrammet. Drivs kommunikasjons-handlingsplan innebærer mer enn å kommunisere i lokalaviser og sosiale medier. Å bidra i ulike møteforum er sannsynligvis enda viktigere.

14. februar fikk Drangedal kommune besøk av Telemark fylkeskommunes hovedtvalg for næring, industri og klima samt administrasjonen ved plan- og næringsavdelingen. Andre halvdel av dagen ble lagt til næringshagen, der Driv fikk anledning til å orientere om omstillingsprogrammet og utviklingen i lokalt næringsliv. Næringsforeningen og utbyggeren av datasentret, Polar DC, var også invitert til å fortelle mer om det som skjer i bygda.

Hovedutvalg for næring, industri og klima og administrasjonen i Telemark fylkeskommune på besøk i Drangedal i februar.

Den årlige «Inkluderingsdagen» arrangeres i samarbeid mellom den lokale frivilligsentralen og foreningen Der du bor samt kommunen. Arrangementet fant sted 7. april, og Driv var blant dem som holdt innlegg om hvordan man arbeider med å inkludere flere i både arbeids- og samfunnsliv.

Medvirkende under inkluderingsdagen: Gisle Strame (Der du bor), Tone Størseth (Driv), Maiken Lønnerød (Kragersø frivilligsentral), Stina A. Sætre (drangedalsordfører), Trine Larsen Østenå (Drangedal frivilligsentral), Magnus Straume (leder av eldrerådet).

Drivs programleder stiller som observatør og med egen orienteringspost i Drangedal næringsforenings styrmøter. Dette er en viktig samhandlingsarena, og betyr mye for planleggingen av «livet etter Driv». Under næringsforum i Tørdal 26. juni, fikk Driv også anledning til å orientere om mulighetene omstillingsprogrammet gir. I mars og juni ble det avholdt dialogmøter mellom foreningen og kommuneadministrasjonen med ordfører. Dette regelmessige møtepunktet tar opp ulike aktuelle tema og bidrar til bedre samhandling mellom næringsliv og kommuneorganisasjon.

4. og 5. juni deltok Drangedal i årets Industriuka i Porsgrunn. Ordfører og Driv-styreleder Stina Anlaug Sætre var en av seks grenlandsordfører-verter for festmiddagen. På messen var Drangedal representert ved to aktører; Skanits og E3Energi, begge bedrifter med tilhold på Neslandsvatn. I tillegg var Drangedal i vekst-flagget reist i inngangspartiet. Drivs tilbud ble promotert i slides som rullet på tv-skjermen som de lokale messedeltakerne hadde rigget. I næringsforeningens første styremøte over sommeren, er det fremmet egen sak om deltakelse og aktivitet ved Industriuka 2026.

Ambassadører for næringsaktive Drangedal var Maria Lund fra Skanits og Erling Eimhjellen fra E3Energi.

108 møter med næringslivet er registrert ved utgangen av juni. (Møter gjelder i hovedsak næringslivsaktører og registreres kun en gang etter aktør/tema.) De aller fleste møtene avholdes fysisk. Emner er hovedsakelig knyttet til muligheter gjennom Driv, etablering og oppfølging utviklingsarbeid.

Vinnergruppen «SqueakyGum» i Ungt entreprenørskapsuka.

Satsing på unge og gründerkultur

Driv har bidratt med caser, veiledning og i jury også under årets avviklingen av ungdomsbedrifts-uken i regi av Ungt entreprenørskap ved Drangedal 10-årige skole. Årets vinneridé var en miljøvennlig tyggegummi som løser seg opp etter bruk; Squeaky Gum. Gruppen vant også prisen for beste logo. Som tidligere er de tre beste elevbedriftene invitert til å delta på scenen i Tokestua under Drivkraft 2025 i gründeruka i november.

Styremøter og studietur

Styret i Driv har møttes fire ganger dette halvåret: 15. januar hos bedriften Skanits, ekstraordinært 5. februar i kommunehuset (grunnet mange søknader), 12. mars i ungdomsklubben Kongla og 4. juni i Tokeblikk selskapslokaler.

Innovasjon Norges og Telemark fylkeskommunes observatører til styret samt programleder har dette halvåret jobbet med planleggingen av programledersamlingen som skal foregå i Drangedal 16.-18. september.

Hvordan være en god vertskommune og få til gode ringvirkninger av datasenter i kommunen? 5. juni inviterte Driv-styret med seg sentrale personer i kommuneadministrasjonen og formannskapet på dagstur til Rjukan i Tinn kommune. Der fikk man et innblikk i hvordan godt samspill mellom næringsliv og kommune har gitt vekst, og hvordan Tinn har rigget sitt næringsapparat etter omstillingsprogrammet.

TØRDAL DATASENTER ARBEIDSPASSAR

Datasenteret på Varpet: - Dette er ein ufatteleg god moglegheit for drangedølane

FLEIRE ARBEIDSPASSAR: Bernt Dahle og Tone Størseth jublar over at datasenteret på Varpet nå har lyst ut ti nye arbeidsplassar i Drangedal. Foto: Else Bernt

Av Else Bernt

Publisert: 18.01.25 12:00

Del

CBRE, som skal drifte datasenter-området på Varpet, lyser nå ut ti nye stillingar. - Nå håpar eg utflytta drangedølar ser sjansen til å få seg ein kjempejobb i heimbygda, seier Bernt Dahle.

Over: Glimt fra bedriftsbesøk hos Green Mountain datasenter i næringsområdet Svadde og Rjukan næringsutvikling i Hydroparken samt bussturen. Under: Drangedalspostens artikkel om datasenterbygging i Tørdal.

Media

Lokalavisa Drangedalsposten er fortsatt den viktigste informasjonskanalen av tradisjonelle medier. Den ukentlig spalten med næringslivsrettete temaer fra Driv fortsetter. På instagramkontoen driv_drangedalivekst er det talt 23 poster fra januar til utgangen av juni, noe færre enn i fjor i samme tidsperiode. Nettsiden oppdateres jevnlig med informasjon, statistikk og inspirerende artikler fra prosjektene.

Økonomi

Omstillingsplanens ambisjonsnivå, budsjett og finansieringsplan, bygger på en finansieringsmodell der Telemark fylkeskommune står for 75 prosent av midlene og Drangedal kommune 25 prosent. Drangedal kommune ble innvilget fire millioner kroner for 2025. Kommunens andel er 1,17 millioner kroner.

Driv har god økonomi, med midler på bundet fond overført fra 2024 (se årsrapporteringen) og har midler til å finansiere nye prosjekter i andre halvår. Midlene flyttes innbyrdes mellom innsatsområdene ettersom prosjektene kommer. Det var ved årsskiftet bundet kr 672.000,- i tilsagn til prosjekter fra 2024, altså midler som næringslivet ikke har fått utbetalt ennå. Se for øvrig egen økonomirapport per utgangen av juni 2025.

Overordnet utvikling

Ifølge Foretaksregisteret er det første halvår 2025 registrert 32 nye bedrifter i Drangedal (uavhengig av bransje, selskapsform og størrelse). Ifølge Telemarksforskning var næringsattraktiviteten til Drangedal positiv i 2023, men ble i 2024 svakt negativ. Inngangen til 2025 var derfor noe mer krevende, med svakere utvikling i antall arbeidsplasser. Innpendlingen har holdt seg svært stabil over tid.

Men etableringen av et datasenter i kommunen, med 20 nye, faste arbeidsplasser så å si utelukkende besatt av lokale, pluss en rekke oppdrag til lokale leverandører, har ut over våren 2025 gitt mer fart i næringslivet. Dersom lokalt næringsliv innretter seg på de muligheter som i den sammenheng åpnes, samtidig med en rentenedgang fra Norges Bank i juni og vekst i internasjonal turisme til Norge, er sjansen så absolutt til stede for igjen å snu tallene i positiv favør for Drangedal.

Lars Tveit, næringsdrivende i Tørdal, og Ib Mikkelsen, CMTI, leverandør til datasenteret, presenterte sine utviklingsplaner for rundt 50 fremmøtte i næringsforum 26. juni.